

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קיג ע"ב

כתב ומכתב ולוחות נבראו בערב שבת

"וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא וּגוֹ", למדנו עשרה דברים נבראו בערב שבת וכו', הכתב והמכתב והלחות, שכתוב: "וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא", מה ראייה מכאן שערב שבת היה, אפשר אלף שנים אחר כך, או בשעה שעמדו ישראל על הר סיני?

כיון שזוכר עליהם רק שם אלקים מוכרח שבערב שבת נבראו

אלא ודאי כך הוא, שבערב שבת נבראו, בא וראה בכל מעשה בראשית לא נאמר שם מלא, אלא אלהים ואלהים בכל מה שנברא, עד שכל הבריאה נתיסדה בערב שבת, משנתיסדה כל הבריאה נקרא ה' אלהים שם מלא, ואף על פי שבהשם אלהים נברא הכל, לא נתיסדה בעשיה כל מה שנברא עד ערב שבת, בשעה ההיא נתיסד הכל בעשיה, שכתוב: "מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה" (בראשית ב, ב), שאז נתקיים במעשה, ועל כן כתוב: "וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה", כאשר נתיסד העולם בהשם אלהים במעשה, ולא אחר כך, בזמן שכתוב עליו ה' אלהים, ובבריאת הלוחות נתיסד העולם ונתקיים בקיומו.

אלמלא נשברו הלוחות היו ישראל בני חורין מהכל

"וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל הַלְּחָת", מהו "חֲרוּת עַל הַלְּחָת", כך ביארו חירות ממלאך המות, חירות משעבוד מלכיות, חירות מהכל, ודאי כך הוא, ומהו "חֲרוּת", חותם של עולם הבא, שבו נמצא מקור החירות בכל מיני חירות, ולולא לא נשברו הלוחות, כל מה שאירע לעולם אחר כך לא היה בא, והיו ישראל בצורת מלאכים העליונים שלמעלה.

ועל זה מכריז הכתוב ואומר: "וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה", אל תאמר שאחר כך בעת שהעולם היה נתיסד וזוכר השם מלא נבראו, אלא בשעה שנתיסד העולם בהשם אלהים קודם כניסת השבת נבראו.

שני ההי"ן אחד של מלכות ואחד של בינה

מהו "הִמָּה", בהיפוך הוא מה"ה, שמשני צדדים היו, אחד במעשה, ואחד שחירות העליון נרשם למעלה לשמור לכל[מח] ועל כן כתוב "הִמָּה".

זוהר תורה * דף היומי * פרשת כי תשא - יום ה' זיו הזוהר
 מוח. מכח ספירת מלכות, היינו העשיה. ומכח ספירת בינה, היינו החירות. ותיבת המ"ה רמז על שמרמז על בינה וזה אחרונה שמרמז על מלכות. צירוף מן ה' ה' שהן ה' ראשונה מן השם הוי"ה

אש שחורה על גבי אש לבנה

"וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא", אש שחורה על גבי אש לבנה, "מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא", זהו שכתוב: "וְעַבְד הַלְוִי הוּא"א, [מט] "חֲרוֹת" היינו כמו שנתבאר, שהרי יובל נקרא "חֲרוֹת" ועושה חירות לכל העולמות.

זוהר חלק ב' פרשת יתרו דף פד ע"א

כל הדברות כלולות בבחינת ימין

רבי יהודה אמר "וְהִלָּחַת" כתוב בלשון יחיד, שנים היו ונראין כאחד, ועשרה מאמרות נחקקו בהם, חמשה נכללים בחמשה, להיות כולם בבחינת הימין, "מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה" ודאי.

האבנים פסלן ה' ופשט אותם להיות ראויים לכתוב עליהם

רבי יצחק אמר, של סנפירונן היו, ושתי אבנים היו, והאבנים היו סתומות, נשב הקדוש ברוך הוא ברוח ונתפשטו, ונחקקו שני לוחות.

אבנים רוחניות ודומין לסנפירינן במראיתן

רבי יהודה אמר כעין סנפירינן היו, וכך נשמע ממה שכתוב: "מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה"^[ג], אמר לו וכי סנפירונן זו שהיא אבן טובה ויקרה משאר אבנים, האם לא מעשה הקדוש ברוך הוא הן, אמר לו אם כן איך תפורש "מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה", המה דוקא.

אמר לו בא וראה, שכתוב: "וְהִלָּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה", "הִלָּחַת" כתוב, ולא כתוב והאבנים מעשה אלהים המה^[גא].

ברוחניות היו הלוחות קודם הבריאה וערב שבת נתקנו

אמר רבי שמעון, הכל אחד הוא, אבל שני לוחות האלה עוד קודם שנברא העולם היו, ונשתלמו בערב שבת, והקדוש ברוך הוא עשה אותם, ומעשיו המה.

ה' לקח שתי טיפות טל מזה הנשפע למלכות ועשה מהם הלוחות

ממה נעשו, למדנו, מן הטל העליון שהוא שנשפע ונמשך מן הקדמון הקדוש^[גב], וכאשר נשפע ונמשך להעולם שנקרא שדה תפוחים הקדושים^[גג], לקח הקדוש ברוך הוא ב' כפיסים מהם, ונקרשו, ונעשו ב' אבנים יקרות, נשב בהם, ונתפשטו לשני לוחות, זהו שכתוב: "מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא", ככתוב: "כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים".

וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא - זִיו הַזּוֹהַר

סנפירונן שנבראו כבר יחד עם כל מיני אבנים טובות, ורבי שמעון מפרש שאלו ואלו דעות אמיתיות כי הם חדשים וגם ישנים. **גב.** זו ספירת החכמה שנקראת אבא. **גג.** זו ספירת מלכות מקור נשמות ישראל שנמשלו לתפוחים כידוע.

מט. שורש הלויים הוא מן בינה עולם החירות שעליו מרמוז תיבת הו"א עולם נסתר. **ג.** כוונתו שאבני הלוחות היו מן אבן חדש שנברא רק עבור הלוחות. **גא.** לכן יפורש רבי יצחק שרק מעשה חקיקת הלוחות היה מעשה אלוהים חדש הפלא ופלא, אבל האבנים היו מן

כל אצבע כלולה מעשר

למדנו אצבע אלהים, אצבע שהוא עולה לעשרה, כמו שנאמר: **"אֶצְבַּע אֱלֹהִים הוּא"**, וכל אצבע ואצבע עולה לעשרה, עד שנעשה יד שלמה, שכתוב: **"וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה"**.

היו יכולים לקרות משני הצדדים

אמר רבי יהודה, **"חֲרוֹת עַל הַלְּחַת"**, מנוקבות היו האבנים, והיו נראות לשני צדדים, **"חֲרוֹת"**, חקיקה בתוך חקיקה, אמר רבי אבא, מצד אחד היה נראה צד השני, והיו נקרא מכאן הכתב של צד השני.

כתובים בנס והיו כולם מעידים שזה מכתב אלוקים

רבי אלעזר אמר, בנס היו כתובים, שכל האנשים היו אומרים ומעידים, שזה מכתב אלהים הוא בודאי, שהרי כל בני העולם לא יכלו להבין איך היו נעשים, ולדעת האומרים מנוקבות היו, צריך להבין מי כתוב חרות בלוחות, **"עַל הַלְּחַת"** כתוב.

חמשה דברות שבשמאל נכללו באלו שבימין

אלא כך למדנו, חמשה דברות הם לימין, וחמשה לשמאל, ואותן של שמאל נכללים בימין, ומן הימין נראו אותן של שמאל, והרי כאן הכל ימין, ונכללים אלו באלו, מי שהיה בצד זה היה רואה גם צד השני, והיה יכול לקרות אותן האותיות, שהרי למדנו שהשמאל חזר לימין, שכתוב: **"מִיְמִינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ"** (דברים לג, ב), ולפיכך **"מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא"** בודאי.

מצד אחד קורא אנכי ומזה רואה לקרות גם לא תרצח וכו'

וזה כיצד, מי שנמצא מצד זה היה קורא שם **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ"** (שמות כ, ב), ומאותיות האלה היה רואה לקרות **"לֹא תִרְצָח"** (שם פסוק יב), היה קורא **"לֹא יִהְיֶה לְךָ"**, והיה רואה לקרות **"לֹא תִנְאָף"**, היה קורא **"לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא"** (שם פסוק ו), והיה רואה לקרות **"לֹא תִגְנוֹב"**, וכן כולם שבצד זה היה רואה לכולם שבצד השני, וכולם נכללים זה בה באופן הזה, וזה שכתוב: **"מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא"**, **"מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא"** בודאי.

זוהר חלק ג' פרשת שלח דף קעו ע"א

מי שעמלו בתורה הוא בן חורין

רבי יצחק אמר **"חֲרוֹת עַל הַלְּחַת"**, כל מי שעמלו בתורה, יש לו חירות מהכל, חירות ממיתה, לפי שכל מי שעמלו בתורה, נאחז הוא בעץ החיים, וכיון שנאחז בו, בכל חירות נאחז, שכתוב: **"עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ"** (משלי ג, יח), ולפיכך חירות שורה עליו ונאחז בה, ואילו ישראל יהיו שומרי התורה ינצלו מהכל, ולא יהיו נמצאים בגלות, זהו שכתוב: **"חֲרוֹת עַל הַלְּחַת"**, אל תקרי **"חֲרוֹת"** אלא חירות, וחירות הזאת בתורה נמצאת.

זוהר חלק ב' פרשת ויקהל דף קצה ע"א

יהושע כיון שהוא אחוז במלכות הרגיש שהקול מצד הרע

"וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת קוֹל הָעָם בְּרַעַה וּגוֹ", אמר רבי אלעזר, "וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ", וכי יהושע שמע ומשה לא שמע, ועוד מהו "בְּרַעַה"?

אלא ברעה בה' כתוב, לפי שהקול הוא מצד הטומאה היה, ויהושע שהיה בבחינת פני הלבנה, הסתכל בקול ההוא שהיה מצד של רעה, לפי שלקח רעה ההיא את אור הלבנה שהיה נאחז בה יהושע^[ג] ועל כן שמע יהושע, ומשה שהיה נאחז בהשמש לא שמע, וכל ישראל נחשך המאור שלהם לבעבור רעה ההוא שנדבקה בהם, מיד ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה.

בשעה ההיא נשתברו שני לחות אבנים שנתנו לראשונה, והרי ביארנו שהם נעשו כבדים על ידי ונפלו ונשתברו, מפני מה, מפני שפרחו האותיות מתוך לוחות האבנים.

זוהר חלק ב' פרשת משפטים דף קיג ע"ב

בשעת שבירת הלוחות בקשו מי האוקיינוס להציף העולם

"וַיִּשְׁלַךְ מִיָּדוֹ אֶת הַלְּחֹת וַיִּשְׁבֶּר אֹתָם תַּחַת הַהָר", בא וראה, בשעה ההיא ששבר משה הלוחות, צף אוקיינוס ממקומו, ועלה להציף העולם, ראה משה שאוקיינוס עולה עליהם, ומבקש להציף העולם, עמד משה על מי אוקיינוס ואמר מים מים מה אתם מבקשים, אמרו הלא קיום העולם אינו אלא בהתורה שבלוחות, ועל ששקרו בה ישראל, ועשו עגל זהב, אָנוּ רוצים להציף העולם, אמר להם משה, הלא כל מי שחטא בעגל נמסר לכם, האם לא די כל אותן אלפים שנפלו מהם, מיד "וַיִּקַּח אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בְּאֵשׁ וּגוֹ' וַיִּזֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם", ולא נשתכחו המים, עד שלקח מים מהם והשקה אותם, מיד נשתקע אוקיינוס במקומו.

משה השליך את עפר העגל למי האוקיינוס ושקטו

שהרי במדבר ההוא לא היה להם מי נחל, שכתוב: "לֹא מְקוֹם זֶרַע וּגּוֹ' וּמַיִם אֵין לְשִׁתּוֹת"^(במדבר כ, ה), ואפשר תאמר לבארה של מרים השליך העפר, חס ושלום שישליך שמה משה זכרון הרע הזה ולשתות משם אחר כך, ועוד שהרי עוד לא היה להם באר בשטף מי נחל עד שבאו למדבר מתנה^[ג], שכתוב: "בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׁרִים וּגּוֹ' וּמִמֶּדְבָר מִתְּנָה"^(במדבר כא, יח), משם נחלו הבאר, בשטף מי נחל, ועוד שכתוב כאן: "עַל פְּנֵי הַמַּיִם", וכתוב שם: "עַל פְּנֵי תְּהוֹם"^(בראשית א, ב), [מה שם מי אוקיינוס, אף כאן מי אוקיינוס].

זוהר חלק ג' פרשת בלק דף קצד ע"א

בני בלעם השקולים כמו שלושת אלפי איש מתו

"וַיִּפֹּל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ", אמר רבי שמעון "כְּשִׁלְשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ", וכי לא היו יודעים מספר קטן הזה, והרי כמה מספרים אחרים גבוהים עליונים וגדולים

זוהר חלק ג' פרשת בלק דף קצד ע"א
 זיו הזוהר
 נד. אור הלבנה היינו אור מדת המלכות והשכינה הקדושה. נה. וכאן כתיב: "וַאֲשֶׁלַךְ אֶת עֲפָרוֹ אֶל

ידע הכתוב למנות, וכאן כתוב: **"כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפֵי אִישׁ"**, אלא הם בני בלעם יונו"ס ויומברו"ס שהיו שקולים ברשעתם כשלשת אלפי איש.

זוהר חלק ג' פרשת פנחס דף רמו ע"א

שלא לקלל את עצמו

"וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתְךָ וְאַם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ", שלשה הם הגורמים רעה לעצמם, שנים בעולם הזה, ואחד בעולם אחר, ואלה הם, אחד מי שמקלל לעצמו, שלמדנו, שממונה אחד נפקד לפני האיש, ובשעה שמקלל לעצמו זה האיש, אותו הממונה ושבעים אחרים הנפקדים תחתיו, לוקחים זה הדבור, ואומרים אמן, ומעלים הדבור למעלה, ודנים לו, והוא רודף אחר איש הזה, עד שעושה לו ומשלים לו דבור ההוא.

שמו של משה לא נזכר בפרשת תצוה

מי לנו גדול ממשה, שאמר **"וְאַם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ"**, ואמר כך לצורך, ואף על פי שהקדוש ברוך הוא עשה רצונו, עם כל זה לא ניצל מעונש, כמו שאמרו, שבעבור זה לא נזכר בפרשת ואתה תצוה, ונמחה משם, והרי ביארו.

דוד המלך נשמר מזה

מי לנו גדול מדוד המלך, שאמר: **"אֲמַרְתִּי אֲשֶׁמְרָה דְרָכֵי מַחְטָא בְלִשׁוֹנִי אֲשֶׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעַד רָשָׁע לְנִגְדִי"** (תהלים לט, ב), מהו **"בְּעַד רָשָׁע לְנִגְדִי"**, זהו אותו הממונה הנפקד על זה, ונוטל דבור ההוא להרע לו לאדם.

שלא לבזות אוכלים

ואחד מי שזורק לחם או פרורי לחם על הארץ, והוא עושה בלחם דבר בזיון, שתי אלה בעולם הזה.

שלא להדליק נר קודם קדושה דסדרא

ואחד בעולם ההוא, מי שמדליק נר במוצאי שבת, קודם שישראל הגיעו לו אתה קדוש יושב, לפי שזה מחלל השבת, וגורם לאש הגיהנם שיתוקד קודם זמנו.

בגיהנם ידליקו את מקומו לפני כולם

וכיון שהוא מדליק הנר קודם זמנו, אותו הממונה של גיהנם מדליק תחלה במוצאי שבת במקום שלו בגיהנם, ומכריז ואומר מקום זה של פלוני, וכל רשעי גיהנם מסייעים להדליק שם האש במקום שלו.

זוהר חלק ב' פרשת כי תשא דף קצג ע"ב

בהר סיני פסקה זוהמתן

"וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מֵהָר חוֹרֵב", אמר רבי שמעון בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ניטל מהם הזוהם של הנחש ההוא, שהרי אז היה בטול היצר הרע מהעולם,

ודחו לו מהם, ואז נאחזו בעץ החיים, ונתעלו למעלה ולא ירדו למטה, אז היו יודעים והיו רואים אורות העליונים, ותאורנה עיניהם, ושמחו לדעת ולשמוע, ואז חגר להם הקדוש ברוך הוא חגירות מאותיות של השם הקודש, שלא יכול לשלוט עליהם הנחש ההוא, ולא יטמא אותם כבתחלה.

על ידי חטא העגל חזר הכל כבתחילה

כיון שחטאו בעגל ניטל מהם כל אותן המדרגות ומאורות העליונים, וניטל מהם חגורות זיונם שנתעטרו מן השם הקדוש העליון, והמשיכו עליהם נחש הרע כמקדם, וגרמו מיתה לכל העולם.

ניטל מהם הכלי זיין

זהו שכתוב: **"וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מִהָר חוֹרֵב"** שניטל מהם אותן החגירות שנתחברו בהם בהר סיני, בשביל שלא ישלוט בהם נחש הרע ההוא.

זוהר חלק א' פרשת נח דף סג ע"ב

הארץ יצתה מהזוהם של חטא אדם הראשון במתן תורה

אמר רבי יוסי, לא נתיישב העולם, ולא יצאה הארץ מן זוהם הנחש, עד שעמדו ישראל על הר סיני, ונאחזו בעץ החיים, אז נתיישב העולם.

ישראל הוצרכו להוריד את הכלי זיין שהיה להם נגד הנחש

ולולא שחזרו ישראל וחטאו לפני הקדוש ברוך הוא, לא היו מתים לעולם, שהרי נפסק מהם זוהם הנחש, וכיון שחטאו, אז נשברו אותן לוחות הראשונות שהיה בהם חירות של הכל, חירות מן הנחש ההוא שהוא קץ כל בשר, וכאשר עמדו הלויים להרוג בהם, אז נתעורר הנחש הרע והיה הולך לפניהם, ולא יכל לשלוט בהם לפי שהיו ישראל מזוינים כולם בחגירות שהן כלי זיין, ולא יכל הנחש ההוא לשלוט בהם, וכיון שאמר למשה **"וְעַתָּה הוֹרֵד עִדֶיךָ מֵעֵלֶיךָ"**, נתנה רשות לנחש ההוא לשלוט עליהם.

הכלי זיין ההוא קיבלו בהר סיני

בא וראה מה כתוב: **"וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מִהָר חוֹרֵב"**, **"וַיִּתְנַצְּלוּ"** וינצלו צריך לומר, אלא **"וַיִּתְנַצְּלוּ"** על ידי אחר, לפי שנתנה רשות להנחש לשלוט, **"אֶת עֵדִים מִהָר חוֹרֵב"**, שקבלו מהר חורב כשנתנה התורה לישראל.

